

ر‌اگه‌یانندی رێکخراوی ژنانی کۆمه‌ڵه به بۆنه‌ی ٨ی مارس رۆژی جیهانی ژن

رژیمی کۆماری ئیسلامی ٢٨ سال ده‌سه‌لاتی خۆی به سه‌رکوت و بێشیل کردنی ماف و که‌رامه‌تی مرۆقی ژن له ئێران تێپه‌ر کرد. کۆماری ئیسلامی له چوارچێوه و مکانیزم و یاسای جوراوجۆردا، له یاسای بنه‌ماله‌وه بگره تا ده‌گاته بێبه‌ش کردنی ژنان له کار و خۆیندن له به‌شیک له بواره‌کاندا، له داسه‌پاندنی یاسای ره‌شی "حیجابی زۆره‌می" بگره تا ده‌گاته بێبه‌شی و هه‌لاواردنی به‌رین و به‌ربلای سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی که سه‌رچاوه‌که‌ی ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ ئاپارتایدی جنسی و ره‌گه‌زی، بناغه و بنه‌مای سونه‌ت و کولتوری بیاومه‌زنی و دژایه‌تی ژنانی له هه‌ر ده‌ور و زه‌مانیک زیاتر چرتر و توکمه‌تر کردوه.

به‌لام ژنانی ئێران به‌گه‌شتی و ژنانی کۆرد به‌تایبه‌تی یه‌که‌یک له دژوارترین و له هه‌مان کاتدا پڕئه‌زموونترین سه‌رده‌می خه‌باتی خۆیان تێپه‌ر کرد. ئاخیزیان کرد و راسان، گێران و ئازار و ئه‌شکه‌نجه دران، گیانیان به‌خت کرد و به‌مجۆره مۆری خه‌بات و کۆلنه‌دانی خۆیان له ره‌وتی رووداوه‌کانی ئه‌و سه‌ی ده‌یه له می‌ژووی ئێران دا و به پیکه‌ینانی ئال‌وگۆری نه‌ک زۆر گه‌وره، کاریگه‌ریی خۆیان له سه‌ر فه‌زای سیاسی و بردنه‌سه‌ری ئاستی وشیاوی و فه‌ره‌هه‌نگی گه‌شتی داناوه. بارودۆخی روو له گه‌شه‌ی ژنان یه‌که‌یک له‌و خاله به‌هه‌یزانه‌یه که پێچه‌وانه بوونی رژیمی سه‌ره‌رۆی ئیسلامی له حاسه‌ت سه‌رکه‌وتن و پێشکه‌وتنه‌کانی دونیای پێشکه‌وتووی سه‌ده‌ی ٢١ به روونی نیشان ده‌دا. ژنان له زۆربه‌ی بواره‌کاندا زۆر به خه‌یرایی گه‌وه‌ی کێبه‌رکێیان له وه‌رگرتنی پله‌ی بالایی خۆیندن له هاوکاره پیاوه‌کانیان بردۆته‌وه، تا ئه‌و جێیه‌ی که رژیم ناچار بووه به په‌سند کردنی یاسای تاییه‌ت پێش به ره‌وتی روو له گه‌شه و پێشکه‌وتنی ژنان بگرێ. سه‌ره‌رای ئه‌و گه‌شته به‌ربه‌سه‌ت و کۆسپانه، هه‌لسووپان و به‌شدارێ ژنانی نووسه‌ر، سیاسه‌توان، ئە‌دیب، شاعیر و هه‌لسووپاوی کۆمه‌لایه‌تی، هه‌ر به‌ربلایه‌تر ده‌بی و روو له هه‌ل‌دانه.

له کوردستان سه‌ره‌رپای بێبه‌شی فه‌ره‌هه‌نگی، کۆمه‌لایه‌تی و ئابووری که سه‌رچاوه‌که‌ی ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ سه‌تمی نه‌ته‌وايه‌تی، ژنان به‌گه‌شه و پێشکه‌وتنی به‌رچاوه‌گه‌شته‌ون. ئه‌وان تۆیشه‌یه‌کی پڕ له خه‌بات، چه‌مسه و ئه‌زموونیان بۆ منالان و نه‌وه‌کانی داها‌تون به دیاری هه‌ینا. هه‌زاران ژنی زه‌حمه‌تکێشی کورد له ماوه‌ی ٢٨ سال خه‌بات و به‌ره‌نگاری جه‌ماوه‌ری دژی هه‌یزه‌کانی کۆماری ئیسلامی چه‌مسه‌یه‌یان خولقاند، سه‌دان ژنی خه‌باتگێر و شۆرشگێر له مه‌یدانه‌کانی رووبه‌روو بوونه‌وه له‌گه‌ل هه‌یزه سه‌رکوتگه‌ره‌کانی رژیمی دیکتاتۆری ده‌سه‌لاتدار له پیناو ئازادیدا گیانیان به‌خت کرد. ئه‌م‌پۆش گه‌لیک له هه‌لسووپاوانی ئه‌ده‌بی، هونه‌ری، سیاسی و خه‌باتگێرانی فیمینیس‌ت له کوردستان بوو به بیروبو‌چوون و باوه‌ره‌ کۆنه‌کان نادن و له هه‌موو کات زیاتر ته‌نگیان پێ هه‌ل‌چنیون.

ژناني كورد هاوپړخ له گه ل هاوبيراني خويان له ناوچه كاني ديكه ي ئيران به ئيمزا كړدى
توماري مليونيك ئيمزا، جاريكتر بهرورووي ياساكاني كوماري ئيسلامي له ئيران و
ئاپارتايدى جنسى و ره گه زپه رستى بوونه وه و له و پيناوه شدا پشتيوانيبه كى بهرنيان
ته نانه ت له دهره وهى سنووره كاني ئيران بو خه باتى خويان كو كرده وه و سه رنجه كانيان
به ره و خويان راكيشا.

بزووتنه وهى ژنان له كوردستان و ناوچه كانيتري ئيران بو پساندى كوت و به ندى
كويله تى پياومه زنى و ئايينى به دريژايى نزيكه ي سى دهيه، ئه ويش له ژير زهخت و
دهسه لاتى هارترين رژيمدا، ليوه شاوه يى زورى له خو ي نيشان داوه و هيشتاش له گشت
بزووتنه وه كانيتري بو پيكه ي ناني ئال و گوږ ئاماده تره. به لام به هوى پرژوبلاوى و نه بوونى
هاوئا ههنگى له م بزووتنه وه به دا، هيشتاش هه موو تواناييه كاني خو ي نيشان نه داوه.
ئيسا كه رژيمى ئيران كه وتوته ژير زهختى خه باتى روو له گه شه ي ناوخو و هه روه ها
زهخت و گوشارى نيونه ته ويى، يه كگرتووى و يه كيتى ئه م خه بات و تيكوشانه له هه ر
كاتيكتر زياتر پيوسته. ده بى هه ولى زور و به په له بده ين تاكوو رووبارى ئه م
بزووتنه وه و ناره زايه تيبه به ربلاوانه مان پرژينينه ده رى اى خه باتيكى هاوبه ش. به دانى
پلان و به رنامه ي باش و گونجاو بو بزووتنه وهى ژنان هه ر له ئيساوه هه ول بده ين و
ههنگاو بنيين و به ئاماده كاريى سياسى و پلانيكى گونجاو ريگا خو شتر بكه ين بو
به شدارى پتر له چاره نووسى خو مان و پيكه ي ناني هه لومه رچيكى چا كتر بو نه خش و رولى
ژنان له داهاتوودا و له ئه گه رى هه ر ئال و گوږيكدا.

ريكخراوى ژناني كومه له سياسه ته كاني حيزبى كومه له بو پشتيوانى له داواى به رابه رى
خوازى و رزگاريدهرى ژنان كه به دريژايى ۲۸ سالى رابردوو بى وچان له سه رى سوور بوه
خه باتى بو كرده، به شيوه ي به رده وام و ريكخراو دريژه پيده دا و ده باته پيش.
به مبنوه داوا له ژناني كوردستان ده كه ين له م هه لومه رجه هه ستياره دا هاوكارى زياترى
ريكخراوى ژناني كومه له بكه ن.

له ۸ى مارسى ئه مسالدا دهنگى ناره زايه تى خو مان يه كدهنگ و يه كگرتوو درى زولم له ژن به رزتر

هه لده برين.

پيروز بى ۸ى مارس روژى جيهانى ژن

سه ركه وتووبى بزووتنه وهى نازادى و رزگارى ژن

ريكخراوى ژناني كومه له

مارسى ۱۳۸۵ - ۲۰۰۷

<http://jinany.komala.org/>

www.komala.org

E-mail: jinan@komala.org